

GRONDEL GEKTE

Ieder nadeel heeft zijn voordeel

Marmergroundel, zwartbekgrondel, Kessler's grondel, witvinggrondel, Pontische stroomgrondel. Veel sportvisser's krijgen al de kriebels als ze het woord grondel horen. Thomas-Jan Paulus heeft dat ook, maar dan in positieve zin. Hij kijkt verder dan alleen de negatieve kanten van de grondel en heeft er juist heel veel lol in om gericht op de verschillende soorten grondels te vissen.

Plaag of plezier?
Thomas-Jan Paulus
meent het laatste.

TEKST THOMAS-JAN PAULUS FOTOGRAFIE SANDER BOER

Thomas-Jan peult de oevers van de IJssel uit op zoek naar grondels.

Gronfels hebben onder sportvisser's doorgaans een slechte naam. 'Ze vreten het visbroed weg en maken hele wateren kapot', zijn veelgehoorde kreten. Toch gaat dit voor de meeste van de veertien in de Nederlandse zoete en zoute wateren levende grondelsoorten niet op. Slechts de marmer-, zwartbek en Kessler's grondel hebben vis op het menu staan. Deze drie soorten 'verpesten' het zogezeegd dus voor de rest. Als kunstaasvisser die het op roofvis heeft gemunt, focus ik me op deze drie soorten.

VERBAZING

Veel mensen verbazen zich er over als ik ze vertel dat ik gericht op grondels vis. Veel lezers waarschijnlijk ook. 'Wat vind je daar nou leuk aan?' en 'Je gaat toch niet op die rotvisjes vissen?' zijn opmerkingen die ik vaak te horen krijg. Maar waarom zou je er niet op vissen? Voor mij is elke vis die je vangt er één. En in plaats van steeds de negatieve kanten te benadrukken, kijk ik liever naar de positieve kanten van de grondel – ja zeker, die zijn er ook. Een daarvan is de kracht van deze kleine visjes.

KROMME TOP

Naast het vissen op grondels, vis ik ook graag met de feeder

en winkle picker. Tijdens één van mijn feedersessies aan de IJssel bij Kampen, kreeg ik enorme klappen op de zwaarste top van mijn feeder. Aangezien ik een vrij zware feederhengel heb, verwachtte ik dus een grote vis. Viel dat even tegen tijdens het drillen: ik voelde nauwelijks iets. Uiteindelijk kwam er een klein grondeltje naar boven. Die had mijn hengeltop dus krom getrokken. Een goed voorbeeld van hoe fel en sterk deze visjes zijn.

DIVERSITEIT

Vanaf dat moment ben ik me verder gaan verdiepen in de grondel. Zo ben ik onderzoek gaan doen naar onder meer de leefwijzen, jachtpatronen, aassoorten en montages om de grondels te kunnen vangen. Daarbij kwam ik er al snel achter dat alle grondelsoorten weer anders zijn. Zowel in uiterlijk en kracht als in leefwijze, jachtpatroon en moeilijkheidsgraad om ze te vangen. Al valt het wat betreft dat laatste ook wel weer

mee: de vangstgarantie is erg hoog en het is haast vanzelfsprekend dat je verschillende soorten gaat vangen.

ACTIEF VISSSEN

Toch moest ik wat verzinnen om de grondels te vangen. Want met een dobbertje, klein haakje en een made de ene na de andere grondel uit het water 'tikken' is niets voor mij. Lange tijd naar een dobber staren, vind ik ook maar niets – al duurt dit bij de grondel meestal niet zo heel lang. Ook het vissen met de feeder valt af. Te statisch en te afwachtend; ik mag graag wat actiever vissen. Bovendien trekt niet elke grondel even hard aan de top waardoor je soms gemakkelijk vis kan missen.

GRONDELS ONDER DE LOEP

Grondels houden van een harde tot zanderige ondergrond. Ook zoeken ze graag de beschutting op. Ze komen daarom massaal voor tussen de kribben van rivieren. Te midden van de basaltkeien zijn ze veilig voor predatoren en kunnen ze vanuit een hinderlaag jagen op voedsel. Zowel in de stroming als daarbuiten kunnen ze prima uit de vinnen.

Grondels zijn kleine rovers die zich op je kunstaas storten.

GRONDEL MONTAGE

Na wat knutselen ben ik tot de volgende montage voor de werphengel gekomen. Een 50 cm lang 17/00 fluorocarbon lijntje vormt de basis. Niet dunner, want dat bijten of trekken ze zo door. Aan het ene uiteinde een tonwarteltje

JACHTPATROON

Zodra de grondel een mogelijke prooi spot, gaat hij hier op af om er vervolgens even stil naast te blijven liggen. Daarna zwemt hij er rondjes omheen om vanuit het niets toe te slaan. De marmergrondel vormt hierop een uitzondering. Die gaat bijna verlegen op zijn prooi af, pakt deze heel voorzichtig en zwemt er daarna mee weg om zijn maaltje op een beschutte plaats te verorberen.

waarmee je de montage aan de hoofdlijn verbindt. Aan het andere uiteinde een langstellige witvishaak maatje 8 tot 12. Niet groter, de grondel is maar een klein visje met een dito bekje. Wat je op de haak prikt doet er niet zo gek veel toe. Een made, worm, rubber kunstaas, stukje aluminiumfolie; zolang het maar klein genoeg is en beweegt, zijn de grondels niet te stoppen.

IN BEWEGING

Zoals gezegd moet het aas bewegen. Zonder beweging van hetgeen aan de haak zit, zal de interesse van de grondel niet worden gewekt – en krijg je dus ook geen beet. Om een grondel te vangen zal er nog aan een andere voorwaarde moeten worden voldaan. Het aas moet naar de bodem zinken.

De onderlijn montage is simpel, maar effectief.

MENUKAART

De menukaart van de grondels ziet er bij vrijwel alle soorten hetzelfde uit. Ze houden allemaal van ongewervelde bodemdierpjes en kreeftachtigen. Daarbij eten sommige soorten ook vissenlarven en kleine vissen – net zoals roofvissen dat doen. De explosieve groei van het aantal grondels zorgt dat ze in grote delen van het riviereengebied het soortenspectrum bepalen.

Op hun beurt vormen de grondels weer een smakelijke hap voor predatoren als baars en snoekbaars.

De kribben in rivieren vormen de thuisbasis van de grondel.

ken. Een grondel zal namelijk niet snel iets boven zijn kop pakken, dus heb je een verzwarende nodig die het aas naar beneden brengt. Daarom knijp ik op ongeveer 25 cm van de haak een flinke loodhagel op de lijn. Die zorgt er ook voor

dat je aas extra schwing krijgt als je de hengel beweegt.

TECHNIEK

De techniek van het kunstaasvissen op grondels is in feite heel simpel. Eerst werp je het kunstaas tussen of bij obstakels in het water en vervolgens geef je flink wat lijn mee. Op die manier zakt het aas op het gewicht van de loodhagel snel naar de bodem en blijft daar dan ook liggen. Daarna trek je de lijn strak en geef je om de paar seconden zachtjes een tikje met de hengeltop. De kleinste bewegingen van het aas zijn doorgaans al genoeg om een felle aanbeet van een grondel te forceren.

KORT EN STUG

Welke hengel je voor deze visserij gebruikt, luistert vrij nauw. De hengel bepaalt immers of je dicht bij de kant kan vissen of juist een paar meter van je vandaan. Mijn voorkeur gaat uit naar een heel kort en stug hengeltje van 1,60 meter. Hiermee kun je

GRONDELSOORTEN

Zoetwatergrondels: witvinggrondel, riviergrondel, Amoergrondel, Pontische stroomgrondel, naakthalsgrondel, marmergrondel, zwartbekgrondel, Kesslers grondel.

Zoutwatergrondels: Paganelgrondel, zwarte grondel, brakwatergrondel, glasgrondel, kleurige grondel, kristalgrondel, blonde grondel, Lozanos grondel.

De meest voorkomende grondels zijn de zwartbekgrondel, Kesslers grondel en marmergrondel. Die bespreken we hiernaast daarom nog iets uitgebreider.

ZWARTBEKGRONDEL

De zwartbekgrondel is gemakkelijk te herkennen aan de zwarte vlek achter in de voorste rugvin. De buikvinnen zijn vergroeid tot een zuignap. Hiermee kan de grondel zich in de stroming vastplakken aan een steen en wachten tot er een prooi voorbij komt. De zwartbekgrondel komt het meeste voor in de Nederlandse rivieren en is na de Kesslers grondel het meest agressief.

MARMERGRONDEL

Deze grondel is gemakkelijk te verwarren met de rivierdonderpad. De marmergrondel is echter te herkennen aan de twee neusbuisjes. Andere grondelsoorten hebben deze buisjes namelijk niet. Ook bij deze grondelsoort zijn de buikvinnen vergroeid tot een zuignap. Van alle grondels is de marmergrondel het meest schuw en lastigst te vangen.

KESSLERS GRONDEL

De meest agressieve en krachtigste grondel van allemaal. Met een bek vol kleine, scherpe tandjes is dit een echte rover. Ook bij de Kesslers grondel zijn de buikvinnen vergroeid tot een zuignap. De Kesslers grondel jaagt vanuit beschutte plaatsen. Hij wacht geduldig onder een steen of richel tot hij iets ziet en schiet er dan op af.

heel precies de kantjes uitpeuteren en heb je veel controle over je aas. Ook vind ik 'de drill' met dit hengeltje mooier omdat je direct contact hebt met de vis. Met een langere hengel kun je echter ook prima uit de voeten. Je hebt dan wat minder direct contact met de vis, maar kan wel verder van je af vissen. Handig als je bijvoorbeeld over een rij stortstenen heen moet reiken om op je stek te kunnen vissen.

LIJNKEUZE

Wat voor lijn je op de (kleine) spinmolen zet, is niet heel belangrijk. Nylon of gevlochten lijn kan allebei prima, zolang je hem maar niet te dik pakt – grondels zijn nu eenmaal geen monsters die de spoel leeg trekken. Pak 20/00 nylon of 6/00 gevlochten lijn, dan zit je altijd goed. In stromend water zal gevlochten lijn wel sneller door de stroom worden meegenomen, maar

dat werkt alleen in je voordeel. Het is immers de bedoeling dat het aas beweegt. Met een gevlochten lijn gebeurt dit dus haast vanzelf.

OP HET ZICHT

Bij het vissen in de ondiepe oeverzones van het water is het erg prettig om een bril met polariserende glazen te dragen. Deze bril filtert horizontale reflecties en glinstering uit het beeld, zodat

je geen last meer hebt van de schittering van het water. Hierdoor kun je veel dieper het water in kijken en dus ook je aas beter presenteren. Ook op niet zulke zonnige dagen werkt dit perfect. Bijkomend voordeel is dat je zo de grondels kunt zien jagen. Dat maakt deze visserij nog leuker. Probeer het voor de afwisseling zelf eens en laat je verrassen door de grondels. Succes!

De diversiteit aan grondels en vangsten is groot.

Met een korte hengel kun je perfect de kanten uitpeuteren.